

Biologische veehouderij groeit fors

Het aantal biologische rundveehouderijen groeide dit jaar met ruim 16 procent van 554 naar 644 bedrijven. Van die omschakelaars is 77 procent melkveehouder. Het aantal biologische melkveehouderijen stijgt daarmee naar 487.

Dat blijkt uit cijfers van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). Het percentage omschakelaars van gangbare naar biologische rundveehouderij lag tussen 2011 en 2015 steeds beneden de 7 procent. Tussen 2013 en 2015 was het aantal omschakelaars zelfs lager dan het aantal stoppers, waardoor het aantal biologische rundveehouderijen in die periode daalde. In 2016, toen de melkprijs matig was, steeg dat percentage opeens naar 14 procent en nu dus naar 17 procent.

Op het totaal aantal koeien blijft de biologische rundveehouderij overigens nog steeds slechts een fractie. In 2017 telt Nederland ruim 4 miljoen runderen, waarvan nog geen 80.000

dieren op een biologische wijze gehouden worden. Dat is slechts 2 procent van het totaal. Toch groeit het biologische aandeel wel. In 2011 lag het percentage biologische rundveehouderijen nog op 1,25. Voor de melkveehouderij geldt ongeveer het zelfde beeld: 2,3 procent van de melkkoeien (bijna 40.000 stuks) wordt nu biologisch gehouden tegen krap 1,5 procent in 2011 (bijna 22.000 stuks).

Meer investeringsplannen stallen

Na drie jaren met dalende investeringsplannen, is het aantal melkveehouders dat een nieuwe stal wil bouwen weer voorzichtig toegenomen. Dit blijkt uit een jaarlijkse enquête van AgriDirect onder 12.000 melkveebedrijven.

De stijging is in alle bedrijfsgroottes waarneembaar, maar het hoogst bij de categorie veehouders met 70 tot 100 melkkoeien. Daar zegt 6,7 procent te willen investeren in een nieuwe stal tegenover 4,7 procent in 2016. Een minder grote stijging, maar nog altijd de groep met de meeste investeringsplannen, is te vinden bij de bedrijven met meer dan 100 koeien (7,7

procent tegenover 6,2 procent in 2016). Bij de categorie rundveebedrijven met 50 tot 70 koeien blijven de investeringsplannen nagenoeg gelijk ten opzichte van 2016 (4,1 procent tegenover 4,0 procent in 2016).

Het Agrimarketingbedrijf vroeg ook naar de renovatieplannen. De totale plannen om binnen nu en twee jaar te renoveren stijgen van 5,2 procent in 2016 naar 8,1 procent in 2017. De grootste stijging is te zien bij rundveebedrijven met 100 koeien of meer. Het percentage van deze categorie stijgt van 4,8 procent naar 8,7 procent.

Nieuw-Zeelandse veestapel krimpt

De melkveestapel in Nieuw-Zeeland krimpt. Voor het eerst in tien jaar is ook de gemiddelde bedrijfsgrootte gedaald en wel met 5 koeien naar 414 stuks.

Dat bericht vakblad ZuivelZicht op basis van informatie van de Nieuw-Zeelandse brancheorganisaties voor de fokkerij (LIC) en zuivel (DairyNZ). In het seizoen 2014-2015 werd nog een recordaantal van 5,018 miljoen melkgevende dieren geteld. Het jaar erop was sprake van een afname en ook dit melkjaar (2016-2017) is de melkveestapel verder geslonken, tot 4,86 miljoen melkkoeien.

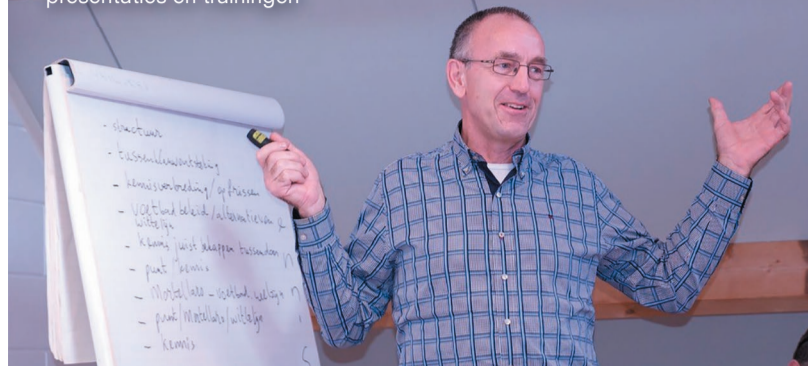
Gekeken naar het aantal koeien is de verhouding tussen het Noordereiland en het Zuidereiland 60/40. De laatste jaren neemt de betekenis van de melkveehouderij op het Zuidereiland wel steeds meer toe, aldus ZuivelZicht.

In het melkjaar 2016-2017 is voor het eerst in tien jaar de gemiddelde bedrijfsgrootte

afgenomen. Het doorsnee aantal koeien per bedrijf daalde van 419 naar 414 dieren. De melkproductie per bedrijf ging wel omhoog, vanwege een gestegen productie per koe. Nieuw-Zeeland telt overwegend graasbedrijven. Een Nieuw-Zeelandse koe produceerde in het afgelopen melkjaar gemiddeld 4.259 kilo melk; een absoluut record.

Gerrit Hegen, 'de Boerenveearts' uit Sleen (DR), was tot 2014 praktiserend dierenarts en geeft tegenwoordig presentaties en trainingen

Holistische kijk

Regelmatig verwonder ik mij erover dat het zo lang rommelt, als de melkproductie of de diergezondheid op een melkveebedrijf niet lekker loopt. Er zijn volop adviezen voor de korte termijn. De langere termijn wordt nauwelijks meegenomen. Er worden ad hoc managementbeslissingen genomen. De boer komt niet vooruit. Er zijn veel specialisten op deelgebieden. Die doen goede dingen, maar waar het aan schort, is het leggen van verbanden tussen deelgebieden en een goede coördinatie.

Als geen ander moet de melkveehouder het vermogen hebben om de aangedragen kennis te filteren op haalbaarheid voor de eigen bedrijfssituatie en verbanden kunnen leggen die de managementbeslissingen voor de kortere en langere termijn ondersteunen. Een holistische kijk op het eigen bedrijf.

Iets is holistisch wanneer er naar het geheel wordt gekeken en niet naar de som van de verschillende onderdelen waaruit iets is opgebouwd. Bij een holistische geneeswijze worden het gehele individu en de orgaansystemen betrokken. Uitdagerend en leerzaam is een holistische kijk op de kringloop: de processen in bodem, plant en dier worden integraal, in samenhang met elkaar, bekeken.

Het zou mooi zijn als de boer ondersteund wordt door adviseurs met een gezamenlijk ontwikkelde integrale kijk op het bedrijf. Met respect voor elkaars kennis en een goede coördinatie. Daarvoor is een structuur nodig met uitwisseling van kengetallen en adviezen en een (half)jaarlijks overleg van het adviesteam bij de boer aan de keukentafel. Doel: de boer moet er wat aan hebben.

Een voorbeeld is een bedrijf waar de melkproductie tegenvalt, in combinatie met een wisselende ruwvoer kwaliteit. Voor de korte termijn worden aanpassingen in het rantsoen doorgevoerd die de rust in de pens en de rest van het maagdarmkanaal terugbrengen en zorgen voor goede gehalten in de melk. Daarnaast vindt optimalisatie van het droogstandsrantsoen plaats, zodat de koe weerbaar is en goed voorbereid wordt op het lactatierantsoen voor een betere opstart, piekproductie en persistentie. Indien nodig wordt achterstallig onderhoud in huisvesting, watervoorziening en klauwgezondheid aangepakt.

Voor de middellange termijn wordt gekeken naar bodemconditie en bemesting. Daarbij zijn uitgebreide grondanalyses nodig. Die worden met de ruwvoerslagen van vorig jaar gebruikt om een bemestingsplan op te stellen, daarbij rekening houdend met beweiding- en ruwvoederwinningsplan. De loonwerker kan hierbij betrokken worden.

Van de nieuwe kuilvoorraad wordt een ruwvoeranalyse inclusief mineralen en sporenelementen gedaan. Doel van deze hele exercitie: hoogwaardig ruwvoer met een herhaalbare kwaliteit en onderbouwde aanvulling van ontbrekende componenten in het rantsoen. De veehouder maakt werk van de aanpak van IBR, BVD, neosporose, salmonella en para-tbc.

Voor de lange termijn volgt een fokkerijadvies om koeien te fokken die passen bij het bedrijfsdoel en komt er een investeringsplan, gericht op optimalisatie. Zo zijn dierenarts, voeradviseur, bodem- en bemestingsadviseur, klauwverzorger, fokkerijadviseur, accountant en accountmanager van de bank gecoördineerd in actie.

Daar heeft de boer wat aan!